

Informasjon om svindel og fremgangsmåter!

Definisjon av svindel

Trygg Handel arbeider mot økonomisk/finansiell svindel. Denne typen av svindel skjer gjennom kjøp av varer og tjenester. Svindelen kan gå til på mange ulike måter som vi vil gå igjennom her i guiden, men det som gjør noe til svindel er at den selgende parten ikke har som hensikt å levere/utføre solgt produkt/tjeneste. Svindel er et planlagt etikkbrudd.

Katalogsvindel

Katalogsvindel innebærer at kunden kjøper en oppføring i en katalog som enten ikke eksisterer eller som har et markant mindre lesertall en det kunden har blitt informert om.

Innenfor katalogsvindel finnes det to underkategorier, svindel gjennom tradisjonelle kataloger og gjennom nettkataloger.

Svindel med Tradisjonelle kataloger innebærer at kunden kjøper en trykt oppføring i en katalog som ikke finnes eller som har ekstremt lavt opplag. Ofte, for å unngå et rent lovbrudd, sender disse ut en amatørmessig katalog til de kunder som har kjøpt en oppføring.

Navnet på disse katalogene skiftes i samme takt som folk flest skifter sokker, og det er derfor vanskelig for bedrifter å vite om, for eks. "Lokale Håndverkskatalogen" er en reel katalog eller ikke.

Svindel gjennom Nettkataloger skjer på lignende sett, men her er katalogen kunden kjøper en oppføring hos, basert på nett. Dette er en av de største kategoriene for svindel siden Internett slo igjennom ordentlig på slutten av 90-tallet. De fleste som driver med nettkatalogsvindel bruker noen av følgende metoder:

1. De ringer opp en bedrift "bare for å kontrollere at opplysningene de har på bedriften stemmer". Når bedriften bekrefter dette vil de ha godkjent kjøp av en oppføring i en verdiløs nettkatalog.
2. De ringer opp en bedrift og sier noe i stil med "du har jo ligget her i fjor og hatt god respons på den så jeg antar du vil fortsette dette året?". Dette i kombinasjon med at de ofte bruker navn som forveksles med kjente katalogers navn gjør at mange godkjenner en muntlig aksept på en oppføring. Bedriften har egentlig aldri hatt en oppføring, eventuelt vært uvitende om at de har hatt en gratisoppføring som svindelbedriften selv lagt opp.
3. Svindelbedriften sender ut et skjema der kunden skal rette opp sine opplysninger å sende det tilbake. På skjemaet har det med hensikt blitt gjort en eller annen skrivefeil for å lure bedrifter til å rette opp feilen. Ofte med en ekstremt liten tekst står det noe sted på skjemaet at signering og innsending av skjemaet vil innebære en bestilling av en oppføring på en verdiløs nettkatalog som ingen bruker.

Annonsesvindel

Annonsesvindel er i grunn veldig lik katalogsvindel, men her kjøper kunden en verdiløs annonse som få eller ingen leser, eller en annonse som aldri vil bli trykket.

Denne typen av svindel er dominert av svenske bedrifter som mest sannsynligvis inngår i et nettverk/samarbeid som bruker akkurat den samme metoden, men med ulike produktsnavn.

Metoden går ut på følgende: En selger ringer opp en bedrift og spør ”om dere ønsker å annonsere hos oss videre?”. Da bedriften som blir oppringt aldri har hørt om dette produktet der de skal ha hatt en annonse sier i stort sett alle nei til videre annonsering. Selgeren sier da at ”for at alt skal bli riktig dokumentert må vi da sende over et skjema som bekrefter at vi avslutter annonseringen”. Dette skjemaet sendes da til bedriften på faks eller epost. Skjemaet som blir sendt over er ikke et skjema for å avslutte en annonsering, tvert imot – det er et skjema for bestilling av annonse! På skjemaet står diverse saker med stor og tydelig skrift, f. Eks. ”for videre annonsering får dere kontakte oss” eller ”annonsering avsluttes [dato]”, for å styrke det som tidligere ble sagt på telefon. Med utydelig informasjon framgår det dog at signering av skjemaet er en bestilling på en annonse i ulike antall perioder for eks antall € pr periode. For eksempel kan det koste €998 pr periode i 10 perioder. Skjemaet er også skrevet med blandet svensk/engelsk og ibland norsk og prissettingen i € pr periode er kun for å gjøre det vanskelig for kunden at få grep om omfanget av bestillingen (som de ikke engang vet er en bestilling).

En annen form for annonsesvindel som brukes av en bedrift på vår svarteliste er at de selger en annonseplass på ”plastomslag tilpasset telefonkatalogen”. Eniro har ikke noe slik samarbeide og har ikke noe plastomslag på sine kataloger. Firmaet som selger disse annonsene hevder de sender ut et plastomslag som folk selv kan sette på sin telefonkatalog. Hvordan disse sendes ut eller hvor mange som får dette fine produktet er uklart.

Domenesvindel

Domenesvindel har vært en stor kategori i Sverige i mange år og har i senere tid også begynt i Norge i stort omfang. Denne kategorien domineres også av svenske svindelbedrifter som ser det norske markedet som et ”ferskt marked” å starte på nytt i.

Metoden som brukes er som følger: En selger ringer opp og sier at de har blitt kontaktet av en aktør som ønsker å kjøpe den samme domenet som den bedriften de ringer til allerede har, men da ikke med .no men med .com/.net/.org/.biz osv. Selgeren hevder da til bedriften som eier .no adressen at de har ”førsterett” å kjøpe disse andre domenene, som er grunnen til at selgeren tar kontakt. Dette må da skje nå med en gang ellers vil andre firmaet få kjøpe adressene. Her varierer det litt mellom de ulike svindelbedriftene hvilke salgsargumenter de bruker får å virkelig få kunden til å kjøpe, fra at domenet vil brukes til pornografi/ulovlige aktiviteter, til at den vil brukes av konkurrenter for å svartmale firmaet. Tyngden legges på at kunden ikke kan ta tid til å vurdere eller sjekke opp noe om dette uten må ta en avgjørelse NÅ. Prisen pr domene varierer mellom svindelbedriftene, men er alltid til en ekstremt høy pris, flere 100-tals prosent over normale markedsprisen, f. Eks. 1990 kr pr domene i stedet for normale 99 kr.

En del av bedriftene registrerer domenene som blir kjøpt og peker de til kundens hjemmeside, noe som gjør det vanskelig for kunden å bestride kravet da de faktisk har fått de domenene de har kjøpt.

De fleste gjør som regel ingenting og kunden mottar ikke noe i retur for sine penger.

Utsendelse av falske fakturaer

Utsendelser av falske fakturaer innebærer at svindlerne sender ut massevis av fakturaer til bedrifter de aldri har vært i kontakt med, i håp om at de ved en feil betaler fakturaen. Produktet som det faktureres for er veldig varierte, alt fra programvarer til PC:n, webhotell til julegaver og kontorsvarer.

Her finnes det to typer, de som sender ut rene falske fakturaer som det foreligger betalingskrav på, og de som sender ut tilbud maskerte som faktura med ferdig giroblankett.

De som sender ut rene falske fakturaer med betalingskrav begår et lovbrudd. De som med liten tekst noe sted klargjøres at dette er et tilbud og at betaling er frivillig, unngår lovbrudd (men det kan fortsatt stride mot markedsføringsloven). På senere år har derfor de fleste av disse utsendelsene vært av den senere typen.

Trygg Handel AS
Org nr: 994 323 490 MVA

Telefon: 31 00 31 00
E-post: support@trygghandel.no
Internet: www.trygghandel.no

Adresse:
C/O Visma Services
Postboks 126, 3581 Geilo